

2013 års ekonomiska vårproposition

Till finansutskottet

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker att regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken godkänns.

Regeringens inriktning innebär att den utdragna lågkonjunkturen möts med en ansvarsfull finanspolitik som kombinerar långsiktiga reformer för jobb, företagande, tillväxt, välfärd och sammanhållning med insatser som stöder återhämtningen. Fokus sätts på bättre förutsättningar för att få fler i arbete, satsningar inom utbildningsområdet, stärkt konkurrenskraft, fler bostäder, stabilitet på finansmarknaderna, miljö-, klimat- och energipolitiken, sammanhållning och välfärd av hög kvalitet och ett tryggt samhälle.

På skatteområdet skapar regeringens politik med jobbskatteavdrag i flera steg drivkrafter att arbeta, och drivkrafterna är särskilt starka för den som står utanför arbetsmarknaden eller är arbetslös. Den utdragna lågkonjunkturen innebär att personer med svag förankring på arbetsmarknaden, i synnerhet unga och utrikes födda, har fått det betydligt svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. För att minska utanförskapet, öka den varaktiga sysselsättningen och göra det mer attraktivt att utbilda sig och starta och driva företag vill regeringen, när budgetutrymmet så tillåter, ytterligare förstärka jobbskatteavdraget och höja den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt.

Arbetet inriktas även på att minska den ekonomiska utsattheten genom att förbättra standarden för utsatta hushåll med svag ekonomi. Regeringen har exempelvis höjt bostadsbidraget, flerbarnstillägget, grundnivån i föräldrapenningen och bostadstillägget samt genomfört skattesänkningar för pensionärer i flera steg. Regeringen avser att för 2014 återkomma med ytterligare förslag om sänkt skatt för pensionärer under förutsättning att de offentliga finanserna så tillåter.

I syfte att skapa bättre förutsättningar för Svenskt Näringsliv och PTK att bilda en ny stiftelse som ökar arbetstagarens anställningsbarhet förbereds en utvidgning av de skattegynnade stiftelseändamålen när bidrag lämnas för understöd vid utbildning till arbetstagare. Bestämmelsen om skattefri förmån i form av utbildning eller annan åtgärd vid personalavveckling förtydligas.

Utförningen av 3:12-reglerna har inneburit en låg beskattning för vissa delägare i stora fåmansföretag med många delägare, och detta har i vissa fall överutnyttjats. En skärpning förbereds, och de frigjorda medlen används som en ytterligare stimulans för de mindre företagen och en förstärkning av deras incitament att anställa.

För att stimulera investeringar i mindre företag och därigenom öka de mindre företagens tillgång till kapital införs ett investeraravdrag. Regeringen överlämnade förslaget till riksdagen i april 2013, och avsikten är att det ska träda i kraft den 1 september 2013.

Möjligheterna att införa skatteincitament för forskning och utveckling undersöks med utgångspunkt i Företagsskattekommitténs andra delbetänkande (SOU 2012:66). Syftet är att stimulera forskning och utveckling genom att sänka kostnaden för personal som utför sådant arbete, särskilt i mindre företag.

Ett förslag om att inrätta nystartszoner för att underlätta företagande och öka sysselsättningen i socialt utsatta områden bereds.

En strategisk del av arbetet med att förbättra skattevillkoren för företagande sker genom Företagsskattekommittén (dir. 2011:1). Kommitténs huvuduppdrag är att göra villkoren mer lika för finansiering med eget kapital och lån. Företagsskattekommitténs slutbetänkande ska redovisas senast den 31 mars 2014.

Regeringen har tillsatt en utredning i syfte att förenkla beskattningen för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Månadsuppgiftsutredningens förslag om månadsuppgifter (SOU 2011:40) bedöms kräva ytterligare analys och bereds därför vidare.

Ett förslag om enklare mervärdesskatteregler för uthyrning av verksamhetslokaler förbereds, och arbetet med ett förslag om ändrad hantering av mervärdesskatten vid import fortsätter.

I syfte att öka utbudet av hyresbostäder har regeringen tillsatt en kommitté som senast den 15 oktober 2013 ska lämna förslag på förbättring av den skattemässiga ställningen för bostäder som upplåts med hyresrätt. Frågan om avskaffad fastighetstaxering bereds vidare.

För att nå visionen om noll nettoutsläpp 2050 och den långsiktiga prioriteringen om en fossiloberoende fordonsflotta 2030 införs ett kvotpliktssystem för låginblandade biodrivmedel under 2014, liksom en fortsatt skattebefrielse för höginblandade och rena biodrivmedel. För att främja en omställning av fordonsparken förlängs den tidsbegränsade nedsättningen

av förmånsvärdet för vissa miljöbilar med tre år. Avsikten är att nedsättningen ska fortsätta att gälla t.o.m. det beskattningsår som slutar den 31 december 2016.

För att minska användningen av bly och bidra till att uppnå miljökvalitetsmålet kommer energiskatten för blyfri flygbensin som används för privat ändamål att sänkas.

I avvikande meningar tillstyrker Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet sina förslag till riktlinjer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets överväganden	5
Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken	5
Vårpropositionen	5
Motionerna	9
Utskottets ställningstagande	14
Avvikande meningar	24
1. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (S)	24
2. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (MP)	25
3. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (SD)	27
4. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (V)	29

Utskottets överväganden

Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken och avslår de förslag om en annan inriktning som läggs fram i Socialdemokraternas, Miljöpartiets, Sverigedemokraternas och Vänsterpartiets partimotioner.

Jämför avvikande meningarna 1 (S), 2 (MP), 3 (SD) och 4 (V).

Vårpropositionen

Regeringens inriktning innebär att den utdragna lågkonjunkturen möts med en ansvarsfull finanspolitik som kombinerar långsiktiga reformer för jobb, företagande, tillväxt, välfärd och sammanhållning med insatser som stöder återhämtningen. Regeringen sätter fokus på bättre förutsättningar för att få fler i arbete, satsningar inom utbildningsområdet, stärkt konkurrenskraft, fler bostäder, stabilitet på finansmarknaderna, miljö-, klimat- och energipolitiken, sammanhållning och välfärd av hög kvalitet och ett tryggt samhälle.

Stärkta drivkrafter till arbete och sänkta trösklar in på arbetsmarknaden är effektiva sätt att öka sysselsättningen. Den utdragna lågkonjunkturen innebär att personer med svag förankring på arbetsmarknaden, i synnerhet unga och utrikes födda, har fått det betydligt svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. Det är därför angeläget att fortsätta arbetet med att förbättra möjligheterna till jobb för dessa grupper. För att minska utanförskapet, öka den varaktiga sysselsättningen och göra det mer attraktivt att utbilda sig och starta och driva företag vill regeringen, när budgetutrymmet så tillåter, ytterligare förstärka jobbskatteavdraget och höja den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt. När individer och familjer får behålla mer av sina inkomster ökar deras självständighet och möjligheter att forma sina egna liv.

Ökad sysselsättning och minskat utanförskap är även fortsättningsvis kärnan i regeringens fördelningspolitiska arbete. Arbetet inriktas även på att minska den ekonomiska utsattheten genom att förbättra standarden för utsatta hushåll med svag ekonomi. Regeringen har exempelvis höjt bostadsbidraget, flerbarnstillägget, grundnivån i föräldrapenningen och bostadstillägget samt genomfört skattesänkningar för pensionärer i flera steg – den senaste den 1 januari 2013. Regeringen avser att för 2014 återkomma med ytterligare förslag om sänkt skatt för pensionärer under förutsättning att de offentliga finanserna så tillåter.

Regeringen förbereder förslag i syfte att skapa bättre förutsättningar för Svenskt Näringsliv och PTK att, om de så önskar, bilda en ny stiftelse som lämnar bidrag för utbildning som ökar arbetstagarens anställningsbarhet. Målgruppen för den nya kollektivavtalsstiftelsen är i första hand arbetstagare som under pågående anställning deltar i utbildning. Avsikten är att utbildningen ska utgöra ett hjälpmedel för framtida omställningsbehov. Regeringen är beredd att stödja parterna för att öka möjligheterna till en överenskommelse. Samtalen med parterna har bl.a. kretsat kring bättre tillgång på utbildning, t.ex. att vidareutbildning erbjuds på ett sätt som är möjligt att kombinera med arbete, och försörjning under tiden i utbildning. I promemorian med skatteförslag inför budgetpropositionen för 2014 ingår förslag om inkomstskatteändringar för vissa stiftelser, däribland kollektivavtalsstiftelser, i syfte att underlätta omställning på arbetsmarknaden. Antalet ändamål som är skattemässigt gynnade utökas, bl.a. när det gäller att lämna understöd vid utbildning till arbetstagare. Vidare förtydligas bestämmelsen om skattefri förmån i form av utbildning eller någon annan åtgärd vid personalavveckling.

Goda skattemässiga villkor för investeringar är en förutsättning för att svenska företag även i framtiden ska kunna konkurrera framgångsrikt och bidra till hög ekonomisk tillväxt. Studier från OECD visar att bolagsskatten är den skatt som är mest skadlig för tillväxten. Lägre bolagsskattesatser i vår omvärld under de senaste två decennierna har gjort att den svenska konkurrenskraften utmanats. Bland annat Danmark, Finland och Storbritannien har aviserat ytterligare sänkningar av bolagsskatten. Den svenska bolagsskatten sänktes därför från 26,3 till 22 procent fr.o.m. den 1 januari 2013. Den sänkta bolagsskattesatsen förväntas stärka näringslivets drivkrafter att investera i Sverige.

Globaliseringen innebär att internationellt verksamma företag kan utnyttja skillnader mellan olika länders skattesystem. Ett antal stora koncerner har kunnat skatteplanera genom att utnyttja s.k. räntesnurror. Det är angeläget att begränsa sådan skatteplanering eftersom den urholkar den svenska skattebasen, minskar statens skatteinkomster och leder till snedvridningar i den svenska ekonomin. Regeringen har därför kompletterat och utvidgat begränsningsreglerna för ränteavdrag fr.o.m. den 1 januari 2013. Förändringen medför bl.a. mer lika villkor för internationellt verksamma koncerner och andra företag.

Utförningen av 3:12-reglerna har inneburit en låg beskattning för vissa delägare i stora fåmansföretag med många delägare. Detta har i vissa fall överutnyttjats genom att anställda erbjudits delägarskap i syfte att omvandla högt beskattade tjänsteinkomster till lägre beskattade utdelningsinkomster. Detta undergräver 3:12-reglernas legitimitet, varför det finns behov av att skärpa kraven. Samtidigt kan det finnas skäl att i högre grad än i dag stimulera de mindre företagen och förstärka deras incitament att anställa. Därför bör det offentligfinansiella utrymme som frigörs genom skärpningar av 3:12-reglerna främst komma delägare i dessa företag till del.

För att stimulera investeringar i mindre företag och därigenom öka de mindre företagens tillgång till kapital införs ett investeraravdrag. Förslaget aviserades i budgetpropositionen för 2013 och överlämnades till riksdagen i april 2013 (prop. 2012/13:134). Avsikten är att bestämmelserna om investeraravdraget ska träda i kraft den 1 september 2013.

Möjligheterna att införa skatteincitament för forskning och utveckling undersöks med utgångspunkt i Företagsskattekommitténs andra delbetänkande (SOU 2012:66). Syftet är att stimulera forskning och utveckling genom att sänka kostnaden för personal som utför sådant arbete, särskilt i mindre företag.

Företag och deras ägare ska ha goda skattemässiga villkor, och skatter ska tas ut på ett effektivt och rättvist sätt. En strategisk del av arbetet med att förbättra skattevillkoren för företagande sker genom Företagsskattekommittén (dir. 2011:1). Kommitténs huvuduppdrag är att göra villkoren mer lika för finansiering med eget kapital och lån. Företagsskattekommitténs slutbetänkande ska redovisas senast den 31 mars 2014 (dir. 2012:115).

Regeringen ser kontinuerligt över möjligheterna att förenkla villkoren och sänka kostnaderna för företag och företagande. Regeringen tillsatte i april 2012 en utredning om ett minskat och förenklat uppgiftslämnande för företagen (dir. 2012:35). I uppdraget ingår att presentera förslag som innebär att uppgifter som lämnas från företag till statliga myndigheter som regel endast ska behöva lämnas en gång och till ett ställe. Regeringen har också gett ett stort antal myndigheter i uppdrag att genomföra insatser för att möjliggöra ett framtida förenklat och minskat uppgiftslämnande. Vidare har regeringen tillsatt en utredning i syfte att förenkla beskattningen för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag (dir. 2012:116).

Månadsuppgiftsutredningens förslag om månadsuppgifter (SOU 2011:40) bedöms kräva ytterligare analys och bereds därför vidare i Regeringskansliet.

Regeringen bereder även ett förslag om att inrätta nystartszoner för att underlätta företagande och öka sysselsättningen i socialt utsatta områden.

Regeringens politik syftar till att öka utbudet av bostäder genom att förbättra förutsättningarna för ett ökat byggande och genom ett bättre utnyttjande av det befintliga bostadsbeståndet. Efter förslag i budgetpropositionen för 2013 har riksdagen beslutat om åtgärder som ska förbättra hyresrättens konkurrenskraft och främja utbudet av hyresbostäder. Åtgärderna omfattar en sänkning av fastighetsavgiften för flerbostadshus och en förlängning av perioden för fullständigt undantag från fastighetsavgift vid nybyggnation till 15 år. Dessutom har den längsta möjliga tidsperioden för marknadsmässiga hyror vid nyproduktion, s.k. presumtionshyror, förlängts från dagens 10 år till 15 år. I syfte att öka utbudet av hyresbostäder har regeringen tillsatt en kommitté (dir. 2012:32) som senast den 15 oktober 2013 ska lämna förslag på förbättring av den skattemässiga ställningen för bostäder som upplåts med hyresrätt.

Regeringen har låtit utreda fastighetstaxeringen för bostäder i syfte att avskaffa eller avsevärt förenkla den (SOU 2012:52). Regeringen avser inte att gå vidare med utredningens föreslagna modell för en avskaffad fastighetstaxering. Frågeställningen bereds vidare i Regeringskansliet.

I en promemoria med skatteförslag inför budgetpropositionen för 2014 föreslås bl.a. enklare mervärdesskatteregler för uthyrning av verksamhetslokaler. Regeringen kommer också att fortsätta arbetet med förslag om ändrad hantering av mervärdesskatten vid import (SOU 2013:1).

Ambitionen med miljö-, klimat- och energipolitiken är att på ett kostnadseffektivt sätt skapa uthållighet i energisystemen och att nå målen inom detta område. Visionen är att Sverige 2050 har en hållbar och resurs-effektiv energiförsörjning och inga nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären. Detta förutsätter en ambitiös politik i Sverige, inom EU och i internationella sammanhang.

Den svenska energipolitiken bygger på de tre pelarna försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. Styrande för klimat- och energipolitiken är de mål riksdagen antagit till 2020. Hur väl vi uppfyller dessa mål ska prövas i en kontrollstation 2015.

Under 2014 ska ett nytt EU-direktiv om ökad energieffektivitet genomföras i medlemsstaterna. Direktivet innehåller bestämmelser och krav som bidrar till uppfyllelse av EU:s mål om en effektivare energianvändning till 2020. Sverige för sedan länge en långsiktig och ambitiös politik på området. Ekonomiska styrmedel är centrala för att undanröja marknadshinder och underlätta energieffektivisering bland hushåll och företag, men också information och rådgivning är av stor betydelse.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2013 att ytterligare 250 miljoner kronor tillförs energiforskningen under 2013 och beräknade ytterligare 990 miljoner kronor för perioden 2014–2016. Ny effektiv teknik kommer att vara en förutsättning för att nå visionen om noll nettoutsläpp 2050 och den långsiktiga prioriteringen om en fossiloberoende fordonsflotta 2030.

För att nå visionen om noll nettoutsläpp 2050 och den långsiktiga prioriteringen om en fossiloberoende fordonsflotta 2030 införs ett kvotpliktssystem för låginblandade biodrivmedel under 2014, liksom en fortsatt skattebefrielse för höginblandade och rena biodrivmedel. Avsikten är att skillnaden i beskattning mellan hållbara höginblandade biodrivmedel och drivmedel utan fossilt innehåll och deras fossila motsvarigheter framöver ska fortsätta att vara lika stor som i dag. Beskattningen kan dock komma att förändras om s.k. överkompensation inträffar. Detta bedöms sammantaget kunna utgöra ett långsiktigt hållbart och förutsägbart ramverk för främjande av hållbara biodrivmedel.

För att främja en omställning av fordonsparken förlängs den tidsbegränsade nedsättningen av förmånsvärdet för vissa miljöbilar med tre år. Avsikten är att nedsättningen ska fortsätta att gälla t.o.m. det beskattningsår som slutar den 31 december 2016.

För att minska användningen av bly och bidra till att uppnå miljökvalitetsmålet kommer energiskatten för blyfri flygbensin som används för privat ändamål att sänkas.

Slutligen kommer fordonsbeskattningen att förtydligas genom att en definition av begreppet ”skattepliktig för första gången” införs i lagstiftningen för att åstadkomma en mer enhetlig beskattning mellan fordon som endast varit registrerade i det svenska vägtrafikregistret och fordon som före registreringen i vägtrafikregistret varit registrerat i ett fordonsregister i ett annat land.

Motionerna

Socialdemokraterna lägger i motion 2012/13:Fi13 av Mikael Damberg m.fl. (S) fram förslag om riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Motionärerna vill ha ett samhälle som undanröjer hinder för människors utveckling och ger alla oavsett uppväxtmiljö möjligheter att nå sin fulla potential. En riktigt bra välfärd ska utvecklas och vara en tillväxtmotor som bidrar till fler jobb genom att den skapar sammanhållning i samhället, ökar jämlikheten och ger frihet och trygghet för individen. Full sysselsättning är ett övergripande mål, och det krävs investeringar i skola och utbildning om målet ska nås. Omställningen för att möta klimatutmaningen ska drivas på och kan skapa konkurrensfördelar för Sverige.

Motionärerna anför att regeringens fokus har legat på subventioner och breda skattesänkningar, vilket har gett få och dyra jobb. Jobbskatteavdragen har haft den positiva effekten att människor får mer kvar i plånboken, men någon effekt på sysselsättningen har inte kunnat visas. Beslutet att sänka bolagsskatten är ett ineffektivt sätt att stimulera efterfrågan eftersom vägen är lång till de enskilda hushållens fickor och vidare ut i den svenska ekonomin. Det hade varit bättre om riksdagen i stället hade följt motionärernas förslag om en höjning av barnbidraget och underhållsstödet, en större sänkning av skatten för pensionärer, rejäla förbättringar av våra allmänna försäkringar och kraftigt sänkta avgifter i a-kassan. Sådana stimulanser skulle ha mildrat konjunkturedgången och gett Sverige ett bättre utgångsläge när världsekonomin tar fart, menar motionärerna.

Effekten av sänkningen av restaurangmomsen är ännu omtvistad. Också detta framgår av oberoende utvärderingar.

Motionärerna kommer i höstens budgetmotion att lägga fram förslag om fyra viktiga reformer: aktiv näringspolitik, 90-dagarsgarantin, extratjänster och mindre klasser. Med en stigande arbetslöshet krävs betydande insatser för att bekämpa ungdomsarbetslösheten och det slöseri som långtidsarbetslösheten innebär. En aktiv näringspolitik ger företagen möjlighet att växa och anställa. Möjligheterna till innovation och finansiering ska stärkas, liksom villkoren för ett aktivt näringsliv i hela landet.

Miljöpartiet lägger i partimotion 2012/13:Fi15 av Gustav Fridolin m.fl. (MP) fram riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Framtidens ekonomi måste hålla sig inom vad vårt ekosystem klarar av. Strukturer och system, regler och normer måste förändras. Bland mycket annat så måste energianvändningen effektiviseras, den förnybara energin byggas ut, infrastruktur och transportsystem utvecklas, industriprocesser optimeras och de naturresurser som vi använder måste ingå i ett kretslopp. Hela samhället måste moderniseras. Verktygen för att nå dit är många. Lagar och regler, skatter och avgifter liksom offentliga investeringar och information är de viktigaste. Det ska vara dyrare att agera ohållbart och relativt sett billigare att agera hållbart. Det måste kosta att smutsa ned, använda fossila bränslen och konsumera varor och tjänster som skadar miljön. Det ska vara lönsamt att investera rätt, att utveckla ny teknik och att konsumera hållbart.

Ökad beskattning av miljöresurser och utsläpp skapar nya skatteintäkter för staten. För att underlätta omställningen till en hållbar ekonomi kan dessa skatteintäkter användas till att skatteväxla genom sänkt skatt på t.ex. arbete. *Miljöpartiet* anser att skatteväxlingen långsiktigt bör fortsätta. På kort sikt prioriteras investeringar i bl.a. förnybar energi, infrastruktur och energieffektiviseringar. Dessa investeringar behöver i nuläget finansieras genom höjda miljöskatter. Framöver kan höjda miljöskatter med fördel användas i större utsträckning för att sänka kostnaderna för arbete.

Motionärerna anför att regeringens politik har ökat klyftorna mellan fattiga och rika. Mest ökar skillnaden mellan de som har ett arbete och de som står utanför arbetsmarknaden. Jobbskatteavdraget har tydligt bidragit till skillnaderna, eftersom det enbart går till dem som har inkomst av lön. För att underlätta för ensamstående föräldrar som har barnen boende hos sig under hela eller delar av året föreslås en skattereduktion på 5 000 kronor netto per år.

Miljöpartiet står för en offensiv och näringslivsvänlig företagarpolitik. För oss är småföretagen, tillsammans med industrin, stommen i den svenska ekonomin. Det är i småföretagen de nya jobben växer fram. Motionärerna står fast vid att sänka arbetsgivaravgiften med inriktning på småföretag och föreslår också att sjuklöneansvaret avskaffas helt för företag med upp till tio anställda. Vidare införs en skattelättnad för innovationsföretag i uppstartsfasen. Personaloptioner ska beskattas som inkomst av kapital i stället för inkomst av tjänst. Detta menar motionärerna gör det lättare att rekrytera personal med viktiga kunskaper och att få dessa att stanna kvar i företaget.

Det befintliga ROT-avdraget utvidgas och energianpassas för att ge en ordentlig skjuts i upprustning och energieffektivisering i bl.a. miljonprogramsområden.

Koldioxidskatten ska höjas och miljöskadliga subventioner fhas ut. Ett konkret steg i arbetet med att fasa ut skadliga miljösubventioner är att redan nu föreslå en fortsatt utfasning av nedsättningen av energiskatten för diesel efter 2015.

Den statliga fastighetsskatten på vindkraftverk bör tillfalla den kommun i vilken ett vindkraftverk är beläget som kompensation för kommunens kostnader och som ett erkännande av deras bidrag till energiomställningen.

Den som producerar el och överför den till nätet ska kunna kvitta det mot sin egen användning. Kvittningen ska även gälla hushåll i flerfamiljshus och ske på årsbasis.

Flyget ska bära sina miljökostnader. Därför bör en klimatskatt för flyget införas, som syftar till att inkludera flygets klimatpåverkan.

Naturvårdsverket har fått i uppdrag att se över deponiskatten. Utredningen bör ta fram förslag som ökar utvinningen av metaller i gruvdeponier.

En utredning bör se över möjligheten att införa en särskild gruvbrytningskatt. Vinsterna från utvinningen av naturtillgångar ska komma samhället till del i högre utsträckning än i dag. Intäkterna bör delvis gå till att stödja en långsiktigt hållbar utveckling i lokalsamhällena och regionerna, som i dag är beroende av gruvnäring, men också fonderas för framtida behov.

Miljöpartiet vill införa en skatt på finansiella transaktioner för att bidra till att stabilisera finansmarknaderna. Det är olyckligt att Sverige har valt att stå utanför det initiativ till skatt på finansiella transaktioner som planeras i 11 av 27 länder i EU.

Sverigedemokraterna lägger fram sina riktlinjer i partimotion 2012/13: 12 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD). Sverigedemokraterna vill på ett flertal olika sätt föra Sverige tillbaka till en avancerad kunskapsekonomi där konkurrens grundas på hög kvalitet snarare än låga löner. Åtgärder föreslås inom områdena arbetsmarknad, invandring, utbildning, forskning och innovation samt infrastruktur. Landsbygdens villkor bör förbättras genom åtgärder inom områdena skog, fiskodling och vattenbruk, jordbruk, turism och besöksnäring, gruvor samt genom återinförd värnplikt.

Motionärerna vill fortsätta arbetet med att sänka skatterna på arbete för låg- och medelinkomsttagare och kommer att föreslå ett femte jobbskatteavdrag i kommande höstbudget.

Ett särskilt riktat ROT-avdrag för renoveringsarbete på byggnader av kulturhistoriskt värde införs och ska kunna beviljas alla som ansvarar för K-märkta byggnader – även kommuner, organisationer och stiftelser.

Sverigedemokraterna stöder den sänkta bolagsskatten och menar att utgångspunkten och målsättningen för Sveriges bolagsskatt bör vara att den ligger under eller i paritet med EU-snittet.

Den differentierade momssatsen inom olika turistnäringar ses som problematisk eftersom den missgynnar småskalig natur- och ekoturism, vilket främst återfinns på landsbygden. Exempelvis är momssatsen 6 procent vid

ett besök på en djurpark, medan viltskådning i det fria är belagt med 25 procents moms. Sverigedemokraterna ser därför anledning att utreda den differentierade momssatsen.

Skogstillväxten i Sverige har fördubblats sedan 1920-talet. Mycket pekar på att tillväxten kan öka ytterligare genom ökad användning av förädlade frön och plantor, bättre markberedning, smartare röjning och gallring samt dikesrensning. Sverigedemokraterna avvisar en kilometerskatt som är en straffskatt som är direkt inriktad på landsbygden och skogsnäringen.

Konsekvenserna av torvutvinning bör utredas grundligt utifrån ett miljö- och sysselsättningsperspektiv. Beroende på resultatet av utredningen bör torv kunna klassas som biodrivmedel. I och med att efterfrågan på biobränsle ökar kan det vara intressant att närmare utforska denna resurs.

Utöver högre krav på djurskydd och djurvälstånd har de svenska bönderna även en konkurrensnackdel gentemot kontinenten genom ett högre skattetryck i form av koldioxidskatt på diesel för skogs- och jordbruksmaskiner. Återbetalningen till bönderna bör höjas i stället för att minska.

Svenska småjordbruk får allt svårare att hävda sig beroende på krångliga regler, höga skatter och att man agerar på en allt större internationell marknad. Framför allt de små familjejordbruken har svårt att överleva.

Gårdsförsäljning av alkohol bör tillåtas, och försäljning av vissa produkter bör vara skattefri, upp till ett prisbasbelopp per år.

Den svenska gruvnäringen upplever just nu en renässans som bör stimuleras på flera sätt. Staten och gruvnäringen har ett gemensamt intresse av att reformera mineralersättningen för att möjliggöra en mer aktiv gruvpolitik. Mineralersättningen bör tas ut med totalt 5 procent i stället för 2 promille. Markägarens andel bör höjas från 1,5 till 2 promille. Resten bör tillfalla staten.

Vänsterpartiets riktlinjer läggs fram i partimotion 2012/13:Fi14 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V).

Målsättningen med Vänsterpartiets skattepolitik är att trygga välfärden, få fler människor i arbete, minska inkomstskillnaderna och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. En hög sysselsättning är en förutsättning för att få resurser till den offentligt finansierade, generella välfärden. Skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov. Skattesystemet måste vara utformat så att det är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilda skattebetalaren. Det är viktigt att eftersträva ett system som är enhetligt och likformigt och som har så få undantag som möjligt. På så sätt minimeras också möjligheterna till skatteplanering. Skattefusk ska bekämpas kraftfullt.

Ett välfärdssystem som i hög grad finansieras gemensamt leder också till en jämnare fördelning av välfärdstjänsterna. Detta gynnar kvinnor som grupp. Ett högt skatteuttag har framgångsrikt bidragit till att bygga vår väl-

färdsstat, och Vänsterpartiet menar att det även framöver kommer att behövas ett högt skatteuttag för att säkra en välfärd av hög kvalitet. Det är ett viktigt verktyg för att uppnå jämställdhet och jämlikhet.

Vänsterpartiet anser att en parlamentarisk utredning bör få i uppdrag att göra en översyn av skattesystemet. Beslutet om jobbskatteavdrag, avdrag för hushållsnära tjänster, nedsatta arbetsgivaravgifter för unga och äldre etc. har allvarligt urholkat skattesystemets grunder och principen om skatt efter bärkraft. Det finns också ett behov av att se över skattesystemet utifrån klimatfrågans avgörande utmaning.

Jobbskatteavdraget bör stegvis fhasas ut till förmån för en rättvis och likformig beskattning. Detta bör ske så att jobbskatteavdraget trappas av från en månadsinkomst på 30 000 kronor. Dessutom föreslår motionärerna att det införs avdragsrätt för medlemsavgift i facklig organisation och för avgift i arbetslöshetskassa. Vidare vill motionärerna riva upp skattereduktionen för hushållsnära tjänster, det s.k. RUT-avdraget, och även slopa nedsättningen av den särskilda löneskatten för äldre. Dagens ROT-avdrag för villor och bostadsrätter vill Vänsterpartiet tidsbestämma så att det finns kvar t.o.m. 2015. Man anför att det nu är dags att styra om subventionerna till att bygga bort bostadsbristen och renovera miljonprogrammen, och därför bör den maximala skattereduktionen för ROT sänkas till 15 000 kronor 2014 och 2015. Motionärerna värnar om principen om lika skatt vid lika inkomst. För att ta ett steg i den riktningen kommer Vänsterpartiet i höstens budgetmotion att avsätta pengar för att sänka inkomstskatten för de grupper som hittills inte fått del av regeringens skattesänkningar.

Den svenska bolagsskatten ska ta in en rimlig andel av vinsterna till samhällseliga investeringar och utgifter. Samtidigt ska den fungera i en öppen ekonomi med internationell konkurrens. Vid årsskiftet sänktes bolagsskatten från 26,3 procent till 22 procent. Med regeringens politik har Sverige tagit täten i ett europeiskt "race to the bottom" om bolagsskatten. Det är en olycklig utveckling i en tid när Europas krisande länder så väl behöver sina skatteintäkter för att skapa arbetstillfällen och tillväxt.

För att förbättra villkoren för svenska företag menar Vänsterpartiet att det krävs investeringar i väl fungerande infrastruktur och utbildad arbetskraft. Staten bör också bidra med mer resurser till forskning och utveckling. Vänsterpartiet kommer i höstens budget att föreslå ett generöst stöd för forskning och utveckling i små och medelstora företag med fokus på gröna investeringar för miljö och klimat.

De avvisar regeringens förslag om ett investeraravdrag på grund av risken för skatteplanering och skatteundandragande samt av fördelningspolitiska skäl.

Regeringens förändringar av fastighetsskatten och slopandet av förmögenhetsskatten har bidragit till att inkomstklyftorna i Sverige har ökat. Vänsterpartiets principiella hållning är att fastigheter är tillgångar som ska beskattas och att marknadsvärdet ska tillåtas slå igenom mer i beskattningen av ägda bostäder än vad det gör i dag. Vänsterpartiet vill utreda

utformningen av en förmögenhetsskatt med införande 2015 och föreslår också att det från 2015 införs en arvsbeskattning som betalas av dödsboet innan ett arv skiftas.

Ett likformigt skattesystem förhindrar också inlåsnings effekter och en snedvriden konkurrens. Regeringens branschvisa skattelättnader innebär undantag från dessa principer. Ett av dessa undantag är sänkningen av restaurangmomsen, som främst motiverades ur ett sysselsättningsperspektiv. Vänsterpartiet vill att momsen i restaurangbranschen återigen höjs till 25 procent.

Skatter och avgifter är viktiga styrmedel i klimat- och miljömställningen. Den som orsakar negativ miljö- och klimatpåverkan ska stå för kostnaderna enligt principen att förorenaren betalar. Priset på transporter ska t.ex. inkludera kostnader för miljöskador, hälsoeffekter, trafikolyckor och andra samhällsekonomiska kostnader. Trafiken bör styras över från vägar till ekologiskt hållbara färdvägar.

Lastbilstransporterna står för den största delen av trafikökningen på vägarna. För att motverka en ytterligare ökning av den tunga trafiken och stimulera till bränsleeffektivare fordon bör en kilometerskatt för tunga fordon införas. Det kan även bidra till kostnadsneutralitet mellan svenska och utländska åkare.

Kollektivtrafiken ska gynnas via bl.a. skattepolitiken. Utbudet ska öka både i städerna och på landsbygden. Bra transporter är nödvändigt för både enskilda och företag och en förutsättning för en fungerande arbetsmarknad.

Flyget ska bära sina egna kostnader för miljöpåverkan. Koldioxid- och energiskatt på flygfotogen bör motsvara den nivå som gäller för bilbensin. I avvaktan på att det internationella regelverket ändras bör en beskattning av flyget ske i form av en start- och landningsavgift.

Finanssektorn är i dag underbeskattad, och åtgärder måste vidtas för att minska risktagandet inom finanssektorn och begränsa spekulationsekonomin. En skatt på finansiella transaktioner bör införas nästa år. Transaktions skatten ersätter vårt tidigare förslag om en engångsskatt på storbankerna. Intäkterna från skatten ska oavkortat gå till den svenska statskassan. Skatten beräknas ge 7,5 miljarder kronor i intäkter 2014.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen antog våren 2008 riktlinjer för skattepolitiken (prop. 2007/08:100 avsnitt 5.3, bet. 2007/08:FiU20, rskr. 2007/08:259). Enligt fem hållpunkter ska skattereglerna utformas så att de bidrar till goda förutsättningar för varaktigt hög sysselsättning och till goda villkor för företagande och investeringar. Därigenom säkerställs att målen om en generell och rättvist fördelad välfärd uppnås. Skattereglerna ska också utgöra effektiva ekonomiska styrmedel på t.ex. miljöområdet och till förmån för folkhälsan samt främja ett legitimt och rättvist skattesystem. När det gäller företa-

gande och investeringar innebär hållpunkterna att skattereglerna genom goda villkor ska locka utländska företag att etablera sig och investera i Sverige. Vidare ska företag som redan är verksamma i Sverige kunna öka sina investeringar. Goda villkor ska även gälla för svenska företags investeringar i utlandet.

Riktlinjerna innebär också att skattepolitiken ska utformas så att fem allmänna krav som ställs på de svenska skattereglerna i en globaliserad värld tillgodoses. Dessa krav innebär bl.a. att skatterna ska utformas så att de kan finansiera offentliga utgifter på ett hållbart sätt. Skattereglerna ska vara generella, och existerande särregler (skatteutgifter) ska löpande prövas för att systemet inte ska vara onödigt krångligt. Reglerna ska även skapa finansiellt utrymme för att sänka strategiska skattesatser. De ska vara hållbara och kunna försvaras i ett EU-rättsligt perspektiv. Beskattning ska ske i nära anslutning till inkomsttillfället, och på inkomstskatteområdet bör man på sikt undvika olika inslag av s.k. uppskjuten beskattning. Arbetet med att förenkla skattereglerna (minskad administrativ börda) ska drivas vidare.

Skattereduktionen för förvärvsinkomster, det s.k. jobbskatteavdraget, är den enskilt största satsningen för att öka arbetsutbudet och sysselsättningen. Detta har genomförts i fyra steg fr.o.m. den 1 januari 2007. Avdraget syftar till att sänka trösklarna vid inträde på arbetsmarknaden för låg- och medelinkomsttagare, men också till att sänka marginalskatterna för dem som redan förvärvsarbetar och som i annat fall snabbt skulle få en marginalskatt som minst motsvarar den kommunala skattesatsen. Slutsatsen av Finansdepartementets utvärdering av jobbskatteformen, som redovisades i en tidigare våraproposition (prop. 2011/12:100), var att jobbskatteavdraget har betydande positiva effekter på sysselsättningen genom att arbetskraftsdeltagandet ökar och jämviktsarbetslösheten blir lägre.

Ökad sysselsättning och minskat utanförskap är även fortsättningsvis kärnan i regeringens fördelningspolitiska arbete. Den utdragna lågkonjunkturen innebär att personer med svag förankring på arbetsmarknaden, i synnerhet unga och utrikes födda, har fått det betydligt svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. Det är därför angeläget att fortsätta arbetet med att förbättra möjligheterna till jobb för dessa grupper. För att minska utanförskapet, öka den varaktiga sysselsättningen och göra det mer attraktivt att utbilda sig och starta och driva företag finns det enligt utskottets mening skäl att, när budgetutrymmet så tillåter, ytterligare förstärka jobbskatteavdraget och höja den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt. När individer och familjer får behålla mer av sina inkomster ökar dessutom deras självständighet och möjligheter att forma sina egna liv.

Arbetet bör även inriktas på att minska den ekonomiska utsattheten genom att förbättra standarden för utsatta hushåll med svag ekonomi. Regeringen har exempelvis höjt bostadsbidraget, flerbarnstillägget, grundnivån i föräldrapenningen och bostadstillägget samt genomfört skattesänkningar för pensionärer i flera steg – den senaste den 1 januari 2013. Regeringen

avser att för 2014 återkomma med ytterligare förslag om sänkt skatt för pensionärer under förutsättning att de offentliga finanserna så tillåter. Utskottet delar regeringens bedömning.

I motionen från Vänsterpartiet anförs att partiet i kommande förslag till budgetproposition tänker lägga fram förslag om inkomstskattesänkningar för sjuka, arbetslösa, förtidspensionärer m.fl. Miljöpartiet vill införa en skattereduktion för ensamstående föräldrar med försörjningsansvar. Utskottet vill framhålla att den politik som riksdagen ställt sig bakom gör det mer lönsamt att arbeta, enklare och billigare att anställa och mer attraktivt att starta och driva företag. Med fler människor i arbete skapas förutsättningar för att långsiktigt säkra finansieringen av välfärden. Att få fler i arbete är därför av stor betydelse för att även bl.a. sjukskrivna, arbetslösa, pensionärer och ensamstående föräldrar med försörjningsansvar ska kunna garanteras en god ekonomisk situation. Skattepolitiken bör därför även i fortsättningen vara inriktad på att ytterligare förbättra villkoren för arbete och företagande och på att värna och utveckla välfärden.

Utskottet har senast i yttrandet över budgetpropositionen för 2013 (ytr. 2012/13:SkU1y) behandlat en motion om slopad nedsättning av den särskilda löneskatten för äldre. Utskottet anförde då som nu att pensionärer inte är någon enhetlig grupp. Somliga har god ekonomi och god hälsa, medan andra har små marginaler och behov av en trygg omsorg för att få vardagen att fungera. Enligt utskottets mening är avsikten med de aktuella reglerna inte att skapa en förmån för de berörda utan i stället att stimulera till fortsatt deltagande i arbetslivet för att stärka Sveriges möjligheter att möta de påfrestningar som den demografiska utvecklingen kommer att leda till. Det finns i dag en potentiell efterfrågan på och ett potentiellt utbud av äldre arbetskraft som inte tas till vara. Såväl ur ett samhällsekonomiskt perspektiv som ur ett individperspektiv är det önskvärt att det skapas möjligheter för äldre att – om de så önskar – fortsätta att arbeta. Kombinationen av de senaste årens förstärkta jobbskatteavdrag och den slopade särskilda löneskatten ger enligt utskottets mening goda förutsättningar för denna grupp att fortsätta att arbeta. I en utvärdering från IFAU (Rapport 2012:16) konstateras också att dessa reformer har ökat sysselsättningen för dem som fyllt 65 år. Utskottet har därför tidigare ansett, och anser fortfarande, att detta undantag bör behållas.

Utskottet har vid upprepade tillfällen avstyrkt motionsyrkanden om att återinföra skattereduktion på fackföreningsavgift respektive a-kasseavgift, senast i betänkande 2012/13:SkU16, bl.a. mot bakgrund av att skattereduktionen har slopats som en del av finansieringen av jobbskatteavdraget. Denna åtgärd har således finansierat en stor sänkning av inkomstskatten för framför allt låg- och medelinkomsttagare. Utskottet vill också framhålla att formerna för en allmän obligatorisk arbetslöshetsförsäkring för närvarande utreds av den parlamentariska socialförsäkringsutredningen (dir. 2010:48). Utredningens resultat ska slutredovisas den 31 januari 2015.

En utgångspunkt vid utformningen av skattereduktionen för hushållstjänster har varit att skattereduktionen ska ges för tjänster som hushållen utför själva eller köper svart i större omfattning. Den reducerade skatten på hushållsarbeten och ROT-arbeten har ökat arbetsutbudet och gjort det lättare för den vita marknaden att konkurrera med den svarta marknaden. Detta har medfört att grupper med en svag ställning på arbetsmarknaden kan utföra arbeten vitt med allt vad det innebär i form av pensionsrätt, sjukpenning etc. Utvidgningen av det permanenta HUS-avdraget till att omfatta även ROT-arbete och övergången till den s.k. fakturametoden har förstärkt effekten ytterligare.

Förslag om att ytterligare tjänster ska föras in i systemet med skattereduktion för RUT- och ROT-arbeten har avslagits av riksdagen vid upprepade tillfällen sedan reglerna infördes. Utskottet anser fortfarande att den nuvarande avgränsningen är väl avvägd.

Mot bakgrund av det anförda anser utskottet inte att det nu finns något skäl att utöka eller på något annat sätt ändra reglerna för HUS-avdrag.

I Miljöpartiets motion förordas att personaloptioner ska beskattas i inkomstslaget kapital och inte som nu i inkomstslaget tjänst. Utskottet står emellertid fast vid sin mening att det inte i dag finns något skäl att beskatta lön i form av personaloptioner enligt förmånligare regler än de som gäller för andra löneförmåner.

Utskottet anser att de ändringar av skattereglerna för företagande och investeringar som har genomförts sedan regeringsskiftet 2006 visar på ett målmedvetet förändringsarbete som syftar till att ge människor goda förutsättningar att starta och utveckla företag som kan bidra till en varaktigt hög sysselsättning. Internationella jämförelser visar att det svenska företagsklimatet är bland de bästa i världen. Företagens villkor ska även fortsättningsvis förbättras genom en företagsvänlig skattepolitik, regelförenkling och minskad administrativ börda, satsningar på utbildning, forskning, innovation, teknikutveckling och infrastruktur samt förbättringar av arbetsmarknadens funktionssätt. Stärkt konkurrenskraft handlar därför om att säkerställa och utveckla Sveriges starka sidor samt att värna ett dynamiskt näringsliv i hela landet.

Regeringen förbereder nu förslag i syfte att skapa bättre förutsättningar för Svenskt Näringsliv och PTK att, om de så önskar, bilda en ny stiftelse som lämnar bidrag för utbildning som ökar arbetstagarens anställningsbarhet. Avsikten är att utbildningen ska utgöra ett hjälpmedel för framtida omställningsbehov. Regeringen är beredd att stödja parterna för att öka möjligheterna till en överenskommelse. I promemorian med skatteförslag inför budgetpropositionen för 2014 ingår förslag om inkomstskatteändringar för vissa stiftelser, däribland kollektivavtalsstiftelser, i syfte att underlätta omställning på arbetsmarknaden. Antalet ändamål som är skattemässigt gynnade utökas, bl.a. när det gäller att lämna understöd vid

utbildning till arbetstagare. Vidare förtydligas bestämmelsen om skattefri förmån i form av utbildning eller någon annan åtgärd vid personalavveckling.

Goda skattemässiga villkor för investeringar är en förutsättning för att svenska företag även i framtiden ska kunna konkurrera framgångsrikt och bidra till hög ekonomisk tillväxt. Studier från OECD visar att bolagsskatten är den skatt som är mest skadlig för tillväxten. Lägre bolagsskattesatser i vår omvärld under de senaste två decennierna har gjort att den svenska konkurrenskraften utmanats. Bland annat Danmark, Finland och Storbritannien har aviserat ytterligare sänkningar av bolagsskatten. Den svenska bolagsskatten sänktes därför från 26,3 till 22 procent fr.o.m. den 1 januari 2013. Den sänkta bolagsskattesatsen förväntas stärka näringslivets drivkrafter att investera i Sverige.

Globaliseringen innebär att internationellt verksamma företag kan utnyttja skillnader mellan olika länders skattesystem. Ett antal stora koncerner har kunnat skatteplanera genom att utnyttja s.k. räntesnurror. Det är angeläget att begränsa sådan skatteplanering eftersom den urholkar den svenska skattebasen, minskar statens skatteinkomster och leder till snedvridningar i den svenska ekonomin. Regeringen har därför kompletterat och utvidgat begränsningsreglerna för ränteavdrag fr.o.m. den 1 januari 2013. Förändringen medför bl.a. mer lika villkor för internationellt verksamma koncerner och andra företag.

Företag och deras ägare ska ha goda skattemässiga villkor, och skatter ska tas ut på ett effektivt och rättvist sätt. Utformningen av 3:12-reglerna har inneburit en låg beskattning för vissa delägare i stora fåmansföretag med många delägare. Detta har i vissa fall överutnyttjats genom att anställda erbjudits delägarskap i syfte att omvandla högt beskattade tjänsteinkomster till lägre beskattade utdelningsinkomster. Detta undergräver 3:12-reglernas legitimitet, varför det finns behov av att skärpa kraven. Samtidigt kan det finnas skäl att i högre grad än i dag stimulera de mindre företagen och förstärka deras incitament att anställa. Därför bör det offentligfinansiella utrymme som frigörs genom de ovannämnda skärpningarna av 3:12-reglerna främst komma delägare i dessa företag till del.

För att stimulera investeringar i mindre företag och därigenom öka de mindre företagens tillgång till kapital har regeringen lagt fram ett förslag om investeraravdrag (prop. 2012/13:134) som nu bereds i riksdagen. Avsikten är att bestämmelserna om investeraravdraget ska träda i kraft den 1 september 2013.

En strategisk del av arbetet med att förbättra skattevillkoren för företagande sker genom Företagsskattekommittén (dir. 2011:1). Kommitténs huvuduppdrag är att göra villkoren mer lika för finansiering med eget kapital och lån. Företagsskattekommitténs slutbetänkande ska redovisas senast den 31 mars 2014 (dir. 2012:115).

Med utgångspunkt i Företagsskattekommitténs andra delbetänkande (SOU 2012:66) undersöker regeringen möjligheterna att införa skatteincitament för forskning och utveckling. Syftet är att stimulera forskning och utveckling genom att sänka kostnaden för personal som utför sådant arbete, särskilt i mindre företag.

I syfte att skapa tillväxt och fler jobb finns det anledning att kontinuerligt se över möjligheterna att förenkla villkoren och sänka kostnaderna för företag och företagande. Regeringen tillsatte i april 2012 en utredning om ett minskat och förenklat uppgiftslämnande för företagen (dir. 2012:35). I uppdraget ingår att presentera förslag som innebär att uppgifter som lämnas från företag till statliga myndigheter som regel endast ska behöva lämnas en gång och till ett ställe. Regeringen har också gett ett stort antal myndigheter i uppdrag att genomföra insatser för att möjliggöra ett framtida förenklat och minskat uppgiftslämnande. Vidare har regeringen tillsatt en utredning i syfte att förenkla beskattningen för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag (dir. 2012:116). Ett förslag om slopande av ansöknings- och anmälningsförfarandet vid frivillig skattskyldighet vid uthyrning av verksamhetslokaler har remitterats i samband med vårpropositionen.

Regeringen bereder även ett förslag om att inrätta nystartszoner för att underlätta företagande och öka sysselsättningen i socialt utsatta områden.

Regeringens politik syftar till att öka utbudet av bostäder genom att förbättra förutsättningarna för ett ökat byggande och genom ett bättre utnyttjande av det befintliga bostadsbeståndet. Efter förslag i budgetpropositionen för 2013 har riksdagen beslutat om åtgärder som ska förbättra hyresrättens konkurrenskraft och främja utbudet av hyresbostäder. Åtgärderna omfattar en sänkning av fastighetsavgiften för flerbostadshus och en förlängning av perioden för fullständigt undantag från fastighetsavgift vid nybyggnation till 15 år. Dessutom har den längsta möjliga tidsperioden för marknadsmässiga hyror vid nyproduktion, s.k. presumtionshyror, förlängts från dagens 10 år till 15 år. I syfte att öka utbudet av hyresbostäder har regeringen tillsatt en kommitté (dir. 2012:32) som senast den 15 oktober 2013 ska lämna förslag på förbättring av den skattemässiga ställningen för bostäder som upplåts med hyresrätt. Regeringen har låtit utreda fastighetstaxeringen för bostäder i syfte att avskaffa eller avsevärt förenkla den (SOU 2012:52). Regeringen avser inte att gå vidare med utredningens föreslagna modell för en avskaffad fastighetstaxering. Frågeställningen bereds vidare i Regeringskansliet.

I Vänsterpartiets motion förordas att det införs en särskild skatt på förmögenhet, arv och gåva. Utskottet tar nu liksom tidigare avstånd från att återinföra förmögenhetsskatten, bl.a. av det skälet att en sådan skatt är mycket skadlig för investeringsklimatet i Sverige. Utskottet anser inte heller att det är aktuellt att överväga någon form av beskattning på arv eller gåva.

För att förenkla reglerna och för att uppnå positiva samhällsekonomiska effekter, framför allt på den varaktiga sysselsättningen, sänktes mervärdes-skattesatsen på restaurangtjänster från 25 procent till 12 procent den 1 januari 2012. Skattesatsen för dessa tjänster sänktes därmed till samma nivå som för livsmedel. Den sänkta momsens är också positiv ur konkurrenssynpunkt. Regeringen har gett flera myndigheter i uppdrag att följa upp sänkningen. Dessa är ännu inte slutförda. Den sammantagna bedömningen är att sänkningen hittills har haft positiv inverkan. Utskottet ser ingen anledning att återställa skattesatsen till 25 procent på dessa tjänster.

När det gäller motionsförslaget om sänkt moms på ytterligare tjänster såsom småskalig natur- och ekoturism har flera utredningar om regelverket för skattesatserna på mervärdesskatteområdet gjorts under årens lopp. Utskottet vill också lyfta fram att Europeiska kommissionen håller på med en omfattande översyn av mervärdesskattesatsernas struktur och att en redovisning förväntas före utgången av 2013. Utskottet ser ingen anledning att vidta några åtgärder för närvarande.

Riksdagen biföll i samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2013 regeringens förslag om beskattningen av biodrivmedel för 2013 och godtog även regeringens bedömningar när det gällde beskattningen av biodrivmedel för tiden därefter (2012/13:FiU1 och 2012/13:SkU1y).

För att öka energieffektiviteten i transportsystemet och bryta fossilberoendet stöder utskottet att ett kvotpliktssystem för låginblandade biodrivmedel införs under 2014 och att höginblandade och rena biodrivmedel även i fortsättningen skattebefrias. Omställningen till miljövänligare fordon främjas genom att den tidsbegränsade nedsättningen av förmånsvärdet för vissa miljöbilar förlängs med tre år.

För att minska användningen av bly och bidra till att uppnå miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö stöder utskottet en sänkning av energiskatten för flygbensin med mycket låga blyhalter och som används för privat ändamål.

Utskottet har heller inte något att invända mot att fordonsbeskattningen förtydligas genom att en definition av begreppet ”skattepliktig för första gången” införs i lagstiftningen.

Utskottet vill med anledning av motionsförslagen om höjd koldioxid-skatt och om höjd energiskatt på diesel erinra om att riksdagen hösten 2009 (bet. 2009/10:SkU21) beslutade om förändrade energi- och koldioxid-skatter på bl.a. drivmedel för åren 2010–2015. Beslutet innebar bl.a. att energiskatten på dieselolja höjdes med 20 öre per liter den 1 januari 2011 och den 1 januari 2013. Vid behandlingen av budgetpropositionen för 2011 ansåg riksdagen att koldioxidskatten inte behövde höjas under mandatperioden utöver redan fattade beslut och normal inflationsjustering (bet. 2010/11:FiU1, ytr. 2010/11:SkU1y). Riksdagen avvisade i dessa och andra sammanhang förslag från Miljöpartiet och Vänsterpartiet om ytterligare höjda drivmedelsskatter och andra förslag om drivmedels- och fordons-skatterna som utgör en del av partiernas budgetalternativ.

Utskottet är inte berett att med anledning av det nu aktuella motionsyrskandet föregripa prövningen av vilken energiskatt som ska tas ut på diesel efter 2015.

Riksdagen avvisade vidare så sent som under den gångna våren motionsförslag från oppositionen om höjda drivmedelsskatter (bet. 2012/13:SkU19). Riksdagen avslag i det sammanhanget även motionsförslag om höjd återbetalning av koldioxidskatt för jord- och skogsbruksmaskiner, kilometerskatt för tunga fordon och miljöskatt på flyg.

Riksdagen avslag i samma ärende även motionsförslag om att utreda en särskild gruvskatt. Riksdagen erinrade bl.a. om att ett förslag om att höja och omfördela mineralersättningen tidigare avslagits (bet. 2011/12:NU14) och att riksdagen uttalat sig om betydelsen av goda villkor för den svenska mineralindustrin samt om det pågående översynsarbetet med anledning av de förslag som Utredningen om översyn av vissa frågor i mineralagen (N 2011:06) nyligen hade lämnat i betänkandet.

Utskottet ser alltså inte någon anledning att initiera en utredning om att införa en gruvskatt i Sverige.

Skatt enligt lagen (1999:673) om skatt på avfall är avsedd att ge en miljöstyrande effekt som skapar ett tryck på att återvinna avfall. Skatten ska ge en minskning av sådant avfall som i nuläget inte kan återvinnas och därför deponeras. Minskningen ska ske genom att uppmuntra utvecklingen av olika former av avfallsbehandling genom bearbetning och val av råmaterial m.m.

Naturvårdsverket ska i samråd med Skatteverket göra en översyn och analys av den miljöstyrande effekten av deponiskatten. Uppdraget ska redovisas till Miljödepartementet senast den 1 november 2013. Naturvårdsverkets uppdrag är att analysera deponiskattens miljöstyrande effekter generellt, dvs. vilket tryck lagen ger mot all återvinning. Analysen får utvisa om reglerna behöver ändras för att förbättra incitamenten för återvinning och eventuellt specifikt öka återvinningen av metaller i gruvdeponier.

Förslag om att fastighetsskatten på vindkraftverk ska tillfalla den kommun där vindkraftverket finns avslags av riksdagen under riksmötet 2010/11. Riksdagen uttalade att kommunerna har fått tillgång till en ny intäktskälla genom den kommunala fastighetsavgiften på bostäder och att det inte fanns någon anledning att överväga att föra in nya fastighetstyper i systemet med kommunal fastighetsavgift (bet. 2010/11:SkU22). Riksdagen uttalade vidare att vindkraft ofta byggs ut i glesbefolkade landsbygdsområden och blir därmed ett betydelsefullt bidrag till den lokala ekonomin, exempelvis genom nya arbetstillfällen och en mer differentierad ekonomi.

Nettodebiteringsutredningen (Fi2012:06) utreder för närvarande ett system med nettodebitering av el, dvs. ett system där den förnybara el som privatpersoner eller företag med mikroproduktion producerar och överför till elnätet kvittas mot annan el som de tar emot från elnätet. Ett

sådant system ska stärka elkonsumenternas ställning på elmarknaden genom att underlätta för enskilda att leverera sin egenproducerade förnybara el till nätet. Resultatet av utredningen bör avvaktas.

Riksdagen har vid flera tillfällen avvisat förslag om att låta utreda förutsättningarna för att klassificera torv som biodrivmedel (se t.ex. miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2009/10:MJU1).

Torv berättigar sedan 2004 till tilldelning av elcertifikat och är därmed i stort sett likställt med biobränslen i det nationella elcertifikatssystemet. Torven är befriad från energi- och koldioxidskatt vid förbränning, men är belastad med svavelskatt och ingår även i EU:s system för handel med utsläppsrätter. I handelssystemet har torven tilldelats en relativt hög emissionsfaktor baserad på dess innehåll av kol utan beaktande av främst torvbrukets inverkan på naturliga flöden av metan.

Ett arbete pågår vad gäller torvens roll i systemet med utsläppsrätter. Utskottet är inte berett att förorda någon ytterligare åtgärd med anledning av det nu aktuella motionsförslaget.

Utredningen om vissa alkoholfrågor avlämnade i december 2010 betänkandet Gårdsförsäljning (SOU 2010:98). Utredningens uppdrag var att ta fram förslag om hur gårdsförsäljning av alkoholdrycker kan ske på ett sätt som är förenligt med EU-rätten liksom detaljhandelsmonopolet och utan att det leder till negativa konsekvenser för folkhälsan (dir. 2010:21). Utredningens förslag bereds för närvarande i Regeringskansliet, och det finns skäl att avvakta beredningen. Det är dock inte aktuellt att införa skattefrihet för försäljning av vissa produkter i näringsverksamhet i enlighet med det aktuella motionsförslaget.

Utskottet anser att den finansiella sektorn ska bära sin del av kostnaderna för finansiella kriser. Det finns dock andra, lämpligare åtgärder än en skatt på finansiella transaktioner för att hantera finanssektorns risktagande och ansvar i finansiella kriser.

Sverige bör inte delta i samarbete kring den skatt på finansiella transaktioner (FTT) som ett antal EU-länder planerar att genomföra. Riksdagen har nyligen i ett motiverat yttrande (bet. 2012/13:SkU33) uttalat bl.a. att kommissionens förslag till genomförande av det fördjupade samarbetet på området är problematiskt eftersom det gör anspråk på beskattning av aktörer som är verksamma i länder som inte deltar i samarbetet. Riksdagen anser att det är oklart hur en sådan beskattning ska kunna upprätthållas ur rättslig och praktisk synpunkt, och det är därför svårt att bedöma vilka effekter förslaget kommer att få på de länder som inte deltar i samarbetet. Bristen på klarhet när det gäller dessa beskattningsanspråk gör att riksdagen bedömer att förslaget är alltför långtgående.

Med det anförda och eftersom utskottet även i övrigt delar regeringens bedömningar tillstyrker utskottet att regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken godkänns. Utskottet avstyrker partimotionerna 2012/13:Fi12 (SD), 2012/13:Fi13 (S), 2012/13:Fi14 (V) och 2012/13:Fi15 (MP) i nu aktuella delar.

Stockholm den 23 maj 2013

På skatteutskottets vägnar

Henrik von Sydow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik von Sydow (M), Leif Jakobsson (S), Ulf Berg (M), Hannah Bergstedt (S), Christina Oskarsson (S), Fredrik Schulte (M), Hans Olsson (S), Gunnar Andrén (FP), Peter Persson (S), Karin Nilsson (C), Anders Karlsson (S), Maria Abrahamsson (M), Mats Pertoft (MP), Lars Gustafsson (KD), Thoralf Alfsson (SD), Jacob Johnson (V) och Lars Beckman (M).

Avvikande meningar

1. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (S)

Leif Jakobsson (S), Hannah Bergstedt (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Peter Persson (S) och Anders Karlsson (S) anför:

Vi socialdemokrater vill ha ett samhälle som ger välfärd och möjligheter åt alla. Ett samhälle som undanröjer hinder för människors utveckling och ger alla oavsett uppväxtmiljö möjligheter att nå sin fulla potential. Ett samhälle där vi får en ekonomisk utveckling samtidigt som vi fördelar resurserna så att de kommer alla till del. Det kräver en politik för att skapa fler jobb. Vi ska knäcka arbetslösheten. Att ha ett jobb ger ekonomisk frihet och möjlighet till personlig utveckling för var och en av oss. Att alla bidrar med sitt arbete är avgörande för Sveriges utveckling och för att klara välfärden även i framtiden. Därför är det övergripande målet för vår ekonomiska politik att nå full sysselsättning.

Det kräver investeringar i skola och utbildning. Vi ska vända utvecklingen i den svenska skolan. Vårt mål är att alla elever ska nå kunskapsmålen i grundskolan. Sverige ska konkurrera med kunskap och inte med låga löner. Tillväxt och välfärd förutsätter en hög utbildningsnivå hos alla.

Ökad jämlikhet ger fler jobb och en bättre ekonomisk utveckling. Det ska alltid krävas av den enskilde att denne gör rätt för sig efter bästa förmåga. Men var och en ska också veta att samhället fungerar och möjliggör ett bättre liv för alla.

Det kräver en politik som utvecklar en riktigt bra välfärd. Genom att ge alla likvärdiga möjligheter till utbildning, vård och omsorg skapas också möjligheter till personlig utveckling för alla. Välfärden bidrar till sammanhållning i samhället, ökar jämlikheten och jämställdheten och ger frihet och trygghet för individen. En bra fungerande välfärd är en tillväxtmotor som bidrar till fler jobb.

Inte minst kräver det att vi driver på omställningen för att möta klimatutmaningen. Den omställningen är en långsiktig överlevnadsfråga. Att utveckla morgondagens klimatsmarta lösningar kan samtidigt bli en av konkurrensfördelarna för Sveriges näringsliv i framtiden. Sverige ska, i samverkan med alla världens länder, vända den utveckling som bidrar till global uppvärmning.

Ordning och reda i statsfinanserna är grunden för vår sysselsättningspolitik. Därigenom skapas en buffert för att möta de utmaningar som de demografiska förändringarna innebär. Ordning och reda i statens finanser har varit en av Sveriges viktigaste konkurrensfördelar. Men denna konkurrensfördel går lätt förlorad om ramverket ignoreras.

Ett mål är att Sverige mellan 2014 och 2020 ska öka antalet människor som arbetar och antalet arbetade timmar i ekonomin så mycket att vi når lägst arbetslöshet i EU.

På skattepolitikens område har fokus legat på olika subventioner och breda skattesänkningar. Få jobb har tillkommit ur regeringens åtgärder, och de som ändå har skapats har gjort det till en mycket hög kostnad. Effekterna av momssänkningen för *restaurangtjänster* är ännu omtvistad.

För att motverka konjunkturnedgången hade Sverige behövt stimulera den inhemska efterfrågan. Då gäller det att stärka hushållens ekonomi. Regeringen valde i stället att låna 8 miljarder kronor till en vidlyftig bolags-skattesänkning. Att sänka bolagsskatten är ett ineffektivt sätt att stimulera efterfrågan. Vägen är lång från de stora vinstrika bolagen till de enskilda hushållens fickor, och vidare ut i den svenska ekonomin.

Socialdemokraterna föreslog i stället en höjning av barnbidraget och underhållsstödet, en större sänkning av skatten för pensionärer, rejäla förbättringar av våra allmänna försäkringar och kraftigt sänkta avgifter i a-kassan. Det hade stärkt hushållens efterfrågan med mer än 10 miljarder kronor. Sådana stimulanser hade mildrat konjunkturnedgången och gett Sverige ett bättre utgångsläge när världsekonomin tar fart.

I höstens budgetmotion kommer vi bl.a. att föreslå att möjligheterna till innovation och finansiering stärks och villkoren för ett aktivt näringsliv i hela landet förbättras.

Med det anförda tillstyrker vi Socialdemokraternas riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

2. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (MP)

Mats Pertoft (MP) anför:

Framtidens ekonomi måste hålla sig inom vad vårt ekosystem klarar av. Strukturer och system, regler och normer måste förändras. Bland mycket annat så måste energianvändningen effektiviseras, den förnybara energin byggas ut, infrastruktur och transportsystem utvecklas, industriprocesser optimeras och de naturresurser som vi använder måste ingå i ett kretslopp. Hela samhället måste moderniseras. Verktygen för att nå dit är många. Lagar och regler, skatter och avgifter liksom offentliga investeringar och information är de viktigaste.

Sverige har lågt resursutnyttjande och hög arbetslöshet. Behovet av investeringar, för att bl.a. bygga ny infrastruktur och rusta upp bostäder, är stort. Skattesänkningar är tveksamma som konjunkturpolitisk stimulans i detta läge. Sparandet i ekonomin är högt, och chansen är stor att ytterligare skattesänkningar, till människor som redan har det relativt gott ställt, endast skulle leda till ett högre sparande. Pengarna kommer då inte ut i ekonomin, och effekterna på arbetslösheten blir små. Investeringar skapar på ett mer direkt sätt nya jobb samtidigt som det bygger svensk konkurrenskraft och ekonomisk utveckling på längre sikt.

Skatter och avgifter är ett sätt att skapa mer korrekta prissignaler på marknaden, att avskaffa miljöskadliga subventioner ett annat. Ekonomiska styrmedel bidrar på så sätt till att marknaden fungerar bättre. Det är också oftast ett kostnadseffektivt sätt att förändra produktions- och konsumtionsmönster. Ökad beskattning av miljöresurser och utsläpp skapar nya skatteintäkter för staten. För att underlätta omställningen till en hållbar ekonomi kan skatteintäkterna användas till att sänka skatten på t.ex. arbete. Skatteväxlingen bör långsiktigt fortsätta. På kort sikt bör stora investeringar prioriteras i bl.a. förnybar energi, infrastruktur och energieffektiviseringar. Investeringarna behöver finansieras genom höjda miljöskatter.

Regeringens politik har ökat klyftorna mellan fattiga och rika. Mest ökar skillnaden mellan de som har ett arbete och de som står utanför arbetsmarknaden. Regeringen försöker i vårpropositionen dölja detta genom att peka på att hushållens genomsnittliga ekonomiska standard ökade mellan 2006 och 2012. Men faktum kvarstår, klyftorna mellan hushållen ökar.

Miljöpartiet vill underlätta den ekonomiska situationen för ensamstående föräldrar med försörjningsansvar som har barnen boende hos sig under hela eller delar av året. Därför föreslår vi en *skattereduktion* på 5 000 kronor netto per år, lika för båda föräldrarna. En sådan skattereduktion är omfördelande på så sätt att låginkomsttagare får mer i förhållande till sin inkomst än höginkomsttagare. Syftet är att underlätta barnens ekonomiska situation.

För att ge en ordentlig skjuts i upprustning och energieffektivisering, i bl.a. miljonprogramsområden, föreslår Miljöpartiet att det befintliga *ROT-avdraget* utvidgas och energianpassas. Ett energismart ROT-avdrag bör införas för ägare av hyresrättslägenheter och ska också kunna gå till skollokaler.

I Världsbankens ranking av företagsklimat har Sverige fallit och är nu sämst i Skandinavien. För att öka överlevnadschansen för små *innovationsföretag* i uppstartsfasen föreslås en kraftigt sänkt skatt på personaloptioner. Det gör det lättare att rekrytera personal med viktiga kunskaper och att få dessa att stanna kvar i företaget.

För att öka det folkliga deltagandet i omställningen till ett *förnybart energisystem* krävs stöd och styrmedel som har en annan inriktning än i dag.

De som bor i närheten av ett blivande vindkraftverk bör ha rätt att bli delägare genom att köpa *andelar i kraftverket*.

Vindkraftverk betalar en årlig *fastighetsskatt* till staten. Fastighetsskatten bör tillfalla den kommun där vindkraftverken står som en kompensation för kommunens kostnader och ett erkännande av kommunens bidrag till energiomställningen.

Den som sätter upp *solceller* ska veta att han eller hon får ett fast elpris i många år. Fastpriset gör det tryggare och mer lönsamt att investera i sol.

Den som *producerar el* och överför den till nätet ska kunna kvitta det mot sin egen användning. Kvittningen ska även gälla hushåll i flerfamiljshus och ske på årsbasis.

Villkoren för den som köper eller producerar en bil med lägre miljöpåverkan är osäkra. Regeringen avser att slopa *tullvillkoret för etanol*, vilket öppnar för import av etanol med låg klimatnytta. Detta är tveksamt ur klimatsynpunkt och riskerar att försämra situationen för biobränslen.

Flyget ingår numera i EU:s system för handel med utsläppsrätter, men effekten på biljettpriset är marginell. I praktiken saknar systemet miljöstyrande effekt. Flyget ska bära sina miljökostnader och därför bör en *klimat-skatt på flyg* införas som inkluderar flygets klimatpåverkan.

Intresset för att prospektera och bryta malm och andra naturresurser i Sverige har aldrig varit så stort som i dag. Ett femtontal nya eller nygamla gruvor kommer att öppnas inom en tioårsperiod. Vinsterna från utvinningen av naturtillgångar bör i högre utsträckning än i dag komma samhället till del. En särskild *gruvbrytningskatt* bör införas. Formerna för skatten behöver utredas. Möjligheterna att införa en obligatorisk försäkring för gruvbolagen för återställning och sanering efter att brytningen har upphört bör också ses över.

I samband med att Naturvårdsverket ser över den s.k. *deponiskatten* bör verket lämna förslag som ökar utvinningen av metaller i gruvdeponier.

En skatt på finansiella transaktioner bör införas för att bidra till att stabilisera finansmarknaderna. Det är olyckligt att Sverige har valt att stå utanför det initiativ om en skatt på finansiella transaktioner som planeras i 11 av 27 länder i EU.

Med det anförda tillstyrker jag Miljöpartiets riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

3. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (SD)

Thoralf Alfsson (SD) anför:

Sverigedemokraterna vill på ett flertal olika sätt föra Sverige tillbaka in på rätt spår, tillbaka till den avancerade kunskapsekonomin där konkurrens grundas på hög kvalitet snarare än lågt pris till följd av sänkta löner. Vi presenterar ett genomtänkt, verklighetsförankrat, pragmatiskt och rationellt åtgärds paket inom områdena arbetsmarknad, invandring, utbildning, forskning och innovation samt infrastruktur.

Sverigedemokraterna vill fortsätta arbetet med att sänka skatterna på arbete för låg- och medelinkomsttagarna. Detta sker enklast och effektivast genom införandet av ett femte steg i *jobbskatteavdraget*. Sverigedemokraterna kommer återigen att föreslå ett femte jobbskatteavdrag i kommande höstbudget.

En viktig del av vårt kulturarv är de byggnader som bedömts vara av kulturhistoriskt värde. Sverigedemokraterna vill införa ett särskilt riktat ROT-avdrag för renoveringsarbete på byggnader av kulturhistoriskt värde. Till skillnad från det allmänna ROT-avdraget, som endast kan sökas av privatpersoner, ska detta riktade avdrag beviljas alla som ansvarar för K-märkta byggnader – även kommuner, organisationer och stiftelser. Dock

ska statliga förvaltare även i fortsättningen äska stöd genom direkta anslag. Införandet av *kulturarvs-ROT* syftar till att komplettera dessa bidrag genom att bevilja skattelättnader för de renoveringsarbeten som inte får ta del av bidragen. Innan ROT-avdrag beviljas är det alltså tänkt att länsstyrelsen ska intyga dels att byggnaden i fråga bedöms ha kulturhistoriskt värde, dels att renoveringsarbetet inte redan fått stöd i form av bidrag.

Sverigedemokraterna vill ha kvar de större företagen i landet, vi vill att de ska bli fler och växa samt att de investerar på hemmaplan i stället för att som i dag förlägga avancerade aktiviteter i andra delar av västvärlden. Vi ställer oss därför bakom den sänkta *bolagsskatten* och menar att utgångspunkten och målsättningen för Sveriges bolagsskatt bör vara att den ligger under eller i paritet med EU-snittet.

Den differentierade momssatsen inom olika turistnäringar är problematisk eftersom den leder till onaturliga konkurrensfördelar och missgynnar småskalig natur- och ekoturism, vilket främst återfinns på landsbygden. Exempelvis är momssatsen 6 procent vid ett besök på en djurpark, medan viltskådning i det fria är belagt med 25 procent moms. Guidning på ett museum beläggs med 6 procent, medan en stadsvandring beläggs med 25 procent. Dagens system är krångligt och byråkratiskt och missgynnar de mest arbetsintensiva delarna. Sverigedemokraterna ser därför anledning att utreda den *differentierade momssatsen*.

Skogstillväxten i Sverige har fördubblats sedan 1920-talet. Mycket talar för att tillväxten kan öka ytterligare genom ökad användning av förädlade frön och plantor, bättre markberedning, smartare röjning och gallring samt dikesrensning. Rapporter pekar på att det går att öka både tillväxten och avverkningen. En *kilometerskatt* är en direkt straffskatt mot landsbygden och skogsnäringen och bör därför inte införas i Sverige. Kraftiga justeringar bör göras i det s.k. svaveldirektivet eftersom det fördyrar skogstransporter till sjöss. Större transporter (30 meter långa specialfordon) bör också tillåtas och kunna användas där det är lämpligt.

Utvinning och förädling av torv kan utgöra ett komplement till användningen av träbränslen och kan ha en gynnsam inverkan på omgivningen. Genom eldning med torv minskar behovet av import av olja och kol.

Konsekvenserna av torvutvinning bör utredas grundligt utifrån ett miljö- och sysselsättningsperspektiv. Beroende på resultatet av utredningen bör *torv kunna klassas som biodrivmedel*. Sveriges geologiska undersökning (SGU) bör få i uppdrag att i enlighet med förslaget i betänkandet SOU 2002:100 inventera vilka torvmarker som kan vara lämpliga att exploatera.

Svenska småjordbruk får allt svårare att hävda sig. Detta beror på krångliga regler, höga skatter och att de agerar på en allt större internationell marknad.

Svenska bönder har förutom högre krav på djurskydd och djurvälstånd även en konkurrensnackdel gentemot omvärlden genom ett högre skatte-tryck. Återbetalningen av *koldioxidskatt på diesel för skogs- och jordbruksmaskiner* har minskat drastiskt. Återbetalningen av koldioxidskatten till bönderna bör tvärtom öka.

Lagen om offentlig upphandling bör reformeras för att gynna småbrukarna. *Gårdsförsäljning av alkohol* bör tillåtas, och *försäljning av vissa produkter bör vara skattefria*, upp till ett prisbasbelopp per år.

Gruvnäringen bör stimuleras på flera sätt. Staten och gruvnäringen har ett ömsesidigt intresse av att reformera *mineralersättningen* för att möjliggöra en mer aktiv gruvpolitik. Mineralersättningen bör tas ut med totalt 5 procent mot dagens 2 promille. Markägarens andel bör höjas från 1,5 till 2 promille. Statens andel bör öronmärkas i en fond vars syfte ska vara att stimulera utveckling och sysselsättning på landsbygden. Gruvbolagens ansvar för sanering av naturen när gruvprojektet kommit till sitt slut bör slutligen uppdateras och förtydligas.

Med det anförda tillstyrker jag Sverigedemokraternas riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

4. Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (V)

Jacob Johnson (V) anför:

Målsättningen med Vänsterpartiets skattepolitik är att trygga välfärden, få fler människor i arbete, minska inkomstskillnaderna och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. En hög sysselsättning är en förutsättning för att få resurser till den offentligt finansierade, generella välfärden. Skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov.

Skattesystemet måste vara utformat så att det är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilda skattebetalaren. Vänsterpartiet vill därför betona vikten av att eftersträva ett system som är enhetligt och likformigt och som har så få undantag som möjligt. På så sätt minimeras också möjligheterna till skatteplanering. Skattefusk ska bekämpas kraftfullt.

Skatter tas inte ut som något självändamål, utan för att betala för åtaganden som medborgarna anser vara samhällseliga angelägenheter. Skatterna finansierar investeringar såsom utbildning, forskning och infrastruktur som är avgörande för att bygga Sveriges ekonomiska styrka och framgång på sikt. Den offentliga investeringsnivån bör öka. Behovet av fler bostäder och förbättrad infrastruktur är stort, och att investera i framtiden ökar såväl sysselsättning som tillväxt. Skatterna betalar också för offentligt finansierade tjänster som sjukvård och barn- och äldreomsorg. Dessa spelar givetvis en livsviktig roll för vår välfärd men har också stor ekonomisk betydelse genom att de gör det möjligt för fler människor, framför allt kvinnor, att arbeta.

Ett välfärdssystem som i hög grad finansieras gemensamt leder också till en jämnare fördelning av välfärdstjänsterna. Detta gynnar kvinnor som grupp. Ett högt skatteuttag har framgångsrikt bidragit till att bygga vår välfärdsstat, och Vänsterpartiet menar att det även framöver kommer att behövas ett högt skatteuttag för att säkra en välfärd av hög kvalitet. Det är ett viktigt verktyg för att uppnå jämställdhet och jämlikhet.

Vänsterpartiet anser att en *översyn av skattesystemet* behövs i form av en parlamentarisk utredning. Den borgerliga regeringen har genom en rad beslut om jobbskatteavdrag, avdrag för hushållsnära tjänster samt nedsatta arbetsgivaravgifter för unga och äldre allvarligt urholkat skattesystemets grunder och principen om skatt efter bärkraft. Det finns också ett behov av att se över skattesystemet utifrån klimatfrågans avgörande utmaning.

Den enskilt största posten i regeringens ensidiga skattesänkarpolitik är det s.k. *jobbskatteavdraget*, vars främsta syfte är att hålla lönerna nere. Vi arbetar därför för att jobbskatteavdraget stegvis fasas ut till förmån för en rättvis och likformig beskattning.

Skatteuttaget måste upplevas som rättvist för att få acceptans. Därför menar Vänsterpartiet att det krävs en ökad *progressivitet* i systemet och föreslår höjd skatt vid högre inkomster. Med vår politik får alla löntagare upp till medelinkomst oförändrad inkomstskatt i förhållande till dagens regler. Vi har föreslagit att jobbskatteavdraget trappas av från en månadsinkomst på 30 000 kronor.

Vänsterpartiet värnar också principen om lika skatt vid lika inkomst och menar att vi måste tillbaka till en *likformig inkomstbeskattning*. För att ta ett steg i den riktningen kommer vi i höstens budgetmotion att avsätta pengar för att sänka inkomstskatten för de grupper som hittills inte fått del av regeringens skattesänkningar. Sjuka, arbetslösa, förtidspensionärer m.fl. berörs av förslaget.

Den svenska arbetsmarknadsmodellen bygger på att det finns starka parter på arbetsmarknaden. De fackliga organisationerna är de viktigaste aktörerna i arbetet med att förbättra villkoren i arbetslivet och öka arbetstagarernas inflytande på arbetsplatserna. För att fler ska välja att organisera sig i facket inför vi *avdragsrätt för medlemsavgift i facklig organisation*. Vi inför också avdragsrätt för *medlemsavgiften i a-kassan*.

Vi vill också riva upp skattereduktionen för hushållsnära tjänster, det s.k. *RUT-avdraget*, som drar undan alltmer skatteintäkter för varje år som går. Skälen för det är flera. RUT-avdraget används främst av höginkomsttagare, visar siffror från SCB. Ett slags omvänd fördelningspolitik alltså, där alla skattebetalare bidrar till subventionerad städhjälp för dem som tjänar mest. Att RUT-avdraget numera också omfattar läxhjälp stärker det här argumentet ytterligare.

Vänsterpartiet vill även slopa nedsättningen av den *särskilda löneskatten för äldre*. Syftet var enligt regeringen att göra det mer attraktivt för arbetsgivare att behålla och anställa äldre arbetskraft. Denna möjlighet kommer

dock inte alla till del. Människor med låga löner och förslitande arbetsuppgifter orkar sällan arbeta fram till dagens pensionsålder, varför förslaget i stället bidrar till orättvisa mellan olika grupper äldre.

Dagens *ROT-avdrag* för villor och bostadsrätter vill vi tidsbestämma så att det finns kvar t.o.m. 2015. I ett läge där byggkonjunkturen nu viker menar Vänsterpartiet att det är viktigt att hålla uppe efterfrågan. Men det är nu dags att styra om subventionerna till att bygga bort bostadsbristen och renovera miljonprogrammen. Därför bör den maximala skattereduktionen för ROT sänkas till 15 000 kronor 2014 och 2015.

Den svenska *bolagsskatten* ska ta in en rimlig andel av vinsterna till samhällliga investeringar och utgifter. Samtidigt ska den fungera i en öppen ekonomi med internationell konkurrens. Vid årsskiftet sänktes bolagsskatten från 26,3 procent till 22 procent. Med regeringens politik har Sverige tagit täten i ett europeiskt "race to the bottom" om bolagsskatten, och våra grannländer är inte sena att följa efter. Danmark, Finland och Storbritannien har sedan årsskiftet aviserat att de avser att sänka sina bolagsskattesatser. Det är en olycklig utveckling i en tid när Europas krisande länder så väl behöver sina skatteintäkter för att skapa arbetstillfällen och tillväxt.

För att förbättra villkoren för svenska företag menar Vänsterpartiet att det krävs investeringar i väl fungerande infrastruktur och utbildad arbetskraft. Likaså anser vi att staten bör bidra med mer resurser till *forskning och utveckling*. Vänsterpartiet kommer i höstens budget att föreslå ett generöst stöd för forskning och utveckling i små och medelstora företag med fokus på gröna investeringar för miljö och klimat.

Vi avvisar regeringens förslag om ett *investeraravdrag* på grund av risken för skatteplanering och skatteundandragande samt av fördelningspolitiska skäl.

Regeringens förändringar av *fastighetsskatten* och sloandet av *förmögenhetsskatten* har bidragit till att inkomstklyftorna i Sverige har ökat. Vänsterpartiets principiella hållning är att fastigheter är tillgångar som ska beskattas och att marknadsvärdet ska tillåtas slå igenom mer i beskattningen av ägda bostäder än vad det gör i dag. Vi vill utreda utformningen av en förmögenhetsskatt med införande 2015. Vi föreslår också att det från 2015 införs en *arvsbeskattning* som betalas av dödsboet innan ett arv skiftas.

Vänsterpartiet eftersträvar att så långt som möjligt ha ett enhetligt och likformigt regelsystem med få undantag, som är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilde företagaren. Ett likformigt skattesystem förhindrar också inläsnings effekter och en snedvriden konkurrens. Regeringens branschvisa skattelättnader innebär undantag från dessa principer. Ett av dessa undantag är sänkningen av *restaurangmomsen* som främst motiverades ur ett sysselsättningsperspektiv. En utvärdering från Finland, där man sänkt momsen på såväl restaurang- som frisörverksamhet, visar att sysselsättnings effekterna där har varit närmast obefintliga. Även regeringens

eget Finanspolitiska råd menar att momssänkningens beräknade effekter på arbetslösheten och sysselsättningen är överdrivna, och att reformen snarast har karaktären av ett branschstöd. Vänsterpartiet vill att momsen i restaurangbranschen återigen höjs till 25 procent.

Skatter och avgifter är nödvändiga och viktiga styrmedel i klimat- och miljömställningen. Den som orsakar negativ miljö- och klimatpåverkan ska också stå för kostnaderna, enligt principen att förorenaren betalar. Priset på transporter ska t.ex. inkludera kostnader för miljöskador, hälsoeffekter, trafikolyckor och andra samhällsekonomiska kostnader.

Trafiken på vägar behöver i större utsträckning styras över till ekologiskt hållbara färd sätt. I Sverige står inrikes transporter för en tredjedel av växthusgasutsläppen. Av de inrikes transporterna stod vägtrafiken i sin tur för 94 procent av utsläppen.

Trafikverket konstaterar i sin stora kapacitetsutredning från 2012 att styrmedel som leder till minskad biltrafik krävs för att vi ska nå våra klimatmål, och Vänsterpartiet delar den bedömningen. Priset på fossila bränslen är ett viktigt styrmedel, men även satsningar på ett transportsnålt samhälle med en ökad andel hållbara drivmedel och energieffektiva fordon. Lastbilstransporterna står för den största delen av trafikökningen på vägarna.

För att motverka en ytterligare ökning av den tunga trafiken och stimulera till bränsleeffektiva fordon bör en *kilometerskatt för tunga fordon* införas. En kilometerskatt bidrar också till kostnadsneutralitet mellan svenska och utländska åkare.

Med hjälp av bl.a. skattepolitiken bör *kollektivtrafiken* gynnas och utbudet öka såväl i städerna som på landsbygden. Bra transporter är nödvändiga för enskilda och företag och en förutsättning för en fungerande arbetsmarknad.

Flyget ska bära sina egna kostnader för miljöpåverkan. Koldioxid- och energiskatten på flygfoto gen bör motsvara den nivå som gäller för bilbensin. I avvaktan på en ändring av det internationella regelverket bör flyget beskattas genom en *start- och landningsavgift*.

Finanssektorn är i dag underbeskattad. Risktagandet inom finanssektorn måste minska och spekulationsekonomin begränsas. Elva euroländer har inlett ett fördjupat samarbete för att införa en *skatt på finansiella transaktioner*. Sverige bör införa en sådan transaktionskatt nästa år, vars intäkter oavkortat ska gå till den svenska statskassan.

Med det anförda tillstyrker jag Vänsterpartiets riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.